

بیمه کشاورزی

فصلنامه پژوهشی صندوق بیمه کشاورزی

- بررسی تأثیر بیمه محصولات زراعی بر رشد زیربخش زراعت و باغبانی ایران
- بررسی میزان رضایتمندی بیمه‌گذاران از عملکرد صندوق بیمه کشاورزی در استان خراسان رضوی
- بررسی نگرش کشاورزان نسبت به بیمه انگور
- چالشها و مزایای آموزش مجازی امور کارگزاری خدمات بیمه از دیدگاه کارگزاران خصوصی بیمه کشاورزی در ایران
- واکاوی چالشهای فراروی صندوق بیمه کشاورزی ایران
- تحلیل لجستیک عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصول پسته
- بررسی ویژگیهای فردی، اقتصادی و زراعی گندمکاران در پذیرش بیمه گندم

بررسی نگرش کشاورزان نسبت به بیمه انگور

پژوهش موردی: شهرستان قوچان

دکتر محمد رضا کهنسال*، علی رهنما**

چکیده

پژوهش پیش‌رو، به منظور شناخت عوامل اجتماعی - اقتصادی مؤثر بر فرایند پذیرش بیمه در شهرستان قوچان، انجام گرفته است. حجم نمونه انتخابی ۳۰ عدد و به صورت تصادفی، داده‌ها از راه پرسشنامه گردآوری و تکمیل شده است. سپس داده‌های به دست آمده برای تجزیه و تحلیل با الگوی لاجیت مورد برآورد قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد، متغیرهایی مانند سطح زیرکشت انگور و نوع منبع درآمدی، بر پذیرش بیمه محصولات از سوی کشاورزان، تأثیر منفی می‌گذارد. از دیگر سو، میزان تحصیلات، سطح درآمد، دانش فنی- زراعی کافی برای کشت محصولات، استفاده از خدمات ترویجی و سن بهره‌برداران، متغیرهایی است که بر پذیرش بیمه محصولات از سوی کشاورزان، تأثیر مثبت می‌گذارد و دیگر عوامل مورد بررسی، تأثیر معنیداری بر پذیرفتن یا نپذیرفتن بیمه در میان کشاورزان ندارد.

کلیدواژه‌ها:

عوامل اجتماعی- اقتصادی، شهرستان قوچان، بیمه کشاورزی، انگور، پذیرش بیمه، الگوی لاجیت.

بیمه و
کشاورزی

سال نهم
شماره ۲۲
۱۳۸۸

مقدمه

کشاورزی فعالیتی سرشار از مخاطره‌های گوناگون است. در این فعالیت، انواع مخاطره‌های طبیعی، اجتماعی، اقتصادی^۱ و شخصی^۲ مست‌به‌دست‌هم داده و مجموعه تشکیلدهنده آسیب‌پذیری را برای تولیدکنندگان فراهم ساخته است. پیدایش بیمه به‌طورکلی و بیمه محصولات کشاورزی به‌طور ویژه، محصول نبرد امنیتان و وجود ریسک در فعالیت‌های اقتصادی است. وجود ریسک بدان معنی است که شایه یک وضعیت مطلوب برای فعالیت کشاورزی پدید آید (که به شکل مناسب بودن و بوقوع بودن میزان بارندگی، درجه حرارت مناسب، نبود آفتها و بیماریها و بالا‌های طبیعی و مانند آن است) و یا ممکن است، یک وضعیت نامطلوب برای فعالیت کشاورز پدید آید (که به شکل نامناسب بودن میزان بارندگی، سرما یا گرمای نامناسب، وجود آفتها و بیماریها و بالا‌های طبیعی و مانند آن است).

ریسک‌پذیری بالای باغداران، اطلاع از وجود طرح بیمه آزارناهی باران‌ها، بسته و داشتن شغل خارج از مزرعه، دارای تأثیر منفی بر گرایش یا تمایل به مشارکت کشاورزان در طرح بیمه مضمانه محصول بسته است. در مقابل، عواملی مانند سن باغدار، ریسک‌گریزی پایین، ریسک‌پذیری پایین و ریسک‌خنثی بودن کشاورزان، تأثیر مثبت بر پذیرش طرح بیمه دارد (۳).

کهنسال و شهرکی مقیم (۱۳۸۸) به بررسی عوامل مؤثر بر بیمه دامالرها در شهرستان نیشابور پرداخته‌اند. نتایج به دست آمده از این پژوهش گویای آن است که عوامل همچون نزدیکی به شهر، میزان مهارت، سن، نوع کارواری و تجربه کاری، بیشترین تأثیر را بر پذیرش بیمه از سوی دامداران دارند (۴).

ویلیام و نیگران^۱ (۱۹۹۶) نیز در پژوهش خود نشان دادند که با تغییر میزان حق بیمه می‌توان بهره‌برداران دارای درجه ریسک‌گریزی متفاوت را به پذیرش بیمه فراغی متقابل کرد. (۵).

اسمیت باکت^۲ (۱۹۹۶) در تحقیق خود با هدف بررسی تقاضای بیمه محصولات کشاورزی از سوی کاشتکاران ایالت مونتانا، امریکا، پس از بررسی متغیرهای تأثیرگذار بر مشارکت کشاورزان در طرح خرید بیمه محصولات کشاورزی و میزان سطح پوشش بیمه‌ای، متغیرهایی همچون میزان تصمیمات کشاورزان، سابقه خطر، میزان بدهی به مؤسسه‌های اعتباری و بانکها، نوسانهای میزان محصول تولیدی و نرخ بیمه را در مشارکت کشاورزان در طرح خرید بیمه گنم مؤثر تشخیص داد (۶).

گرچه طبقه‌بندی‌ها و تعریفهای گوناگونی از ریسک ارائه شده است، ولی تکره‌ای که باید بدان توجه کرد، این است که از لحاظ مبنای بیمه محصولات کشاورزی، تنها ریسک تولید و بازاربایی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به دیگر سخن،

روش تحقیق

کشاورزی فعالیتی سرشار از مخاطره‌های گوناگون است. در این فعالیت، انواع مخاطره‌های طبیعی، اجتماعی، اقتصادی^۱ و شخصی^۲ مست‌به‌دست‌هم داده و مجموعه تشکیلدهنده آسیب‌پذیری را برای تولیدکنندگان فراهم ساخته است. پیدایش بیمه به‌طورکلی و بیمه محصولات کشاورزی به‌طور ویژه، محصول نبرد امنیتان و وجود ریسک در فعالیت‌های اقتصادی است. وجود ریسک بدان معنی است که شایه یک وضعیت مطلوب برای فعالیت کشاورزی پدید آید (که به شکل مناسب بودن و بوقوع بودن میزان بارندگی، درجه حرارت مناسب، نبود آفتها و بیماریها و بالا‌های طبیعی و مانند آن است) و یا ممکن است، یک وضعیت نامطلوب برای فعالیت کشاورز پدید آید (که به شکل نامناسب بودن میزان بارندگی، سرما یا گرمای نامناسب، وجود آفتها و بیماریها و بالا‌های طبیعی و مانند آن است).

1. Risk
2. Personal Risk

ریسک‌هایی که به کاهش عملکرد محصولات می‌انجامد، مورد توجه بیمه محصولات کشاورزی قرار دارد.

ترکبانی و وزن زاده (۱۳۸۶) در مطالعه‌ای، بیمه محصول گندم در بهترین استانهای تولیدکننده این محصول را با روش آساری ناچارا تریک محاسبه کرده و رابطه آن را با ضریب تغییرات عملکرد، به عنوان معیاری برای اندازه‌گیری نوسانهای عملکرد، مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان می‌دهد، رابطه مثبتی بین ضریب تغییرات عملکرد و حق بیمه منحصانه محاسباتی وجود دارد (۳).

کشاورزی به علت نبود امکان کنترل شرایط جوی و آب‌وهوایی نسبت به دیگر فعالیتهای تولیدی محال و آمیخت است. در این بخش تولیدی، افزون بر مخاطره‌های طبیعی، مخاطره‌های اجتماعی- اقتصادی و شخصی نیز، مجموعه مشکلات و آسیب پذیری را فراوری تولید کنندگان نهاده است. روش‌های مختلفی برای مدیریت مخاطره‌های وجود دارد که از آن جمله می‌توان به تعیین قیمت کف، استفاده از نهاده‌های کاهش‌دهنده مخاطره، تنوع در فعالیتهای تولیدی، اجرا و گسترش بیمه‌های کشاورزی، اشاره کرد.

گنبدکاب (۱۳۸۵) به بررسی اثرهای اقتصادی - اجتماعی بیمه محصولات کشاورزی در شهرستان مشهد پرداخته است. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد، عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه عبارت است از: نرخ حقیقیه، تبلیغات، میزان غرامت پرداختی، بیمه گروهی یا فردی، عوامل اجتماعی (سن، تحصیلات، افراد خانواده و مانند آن) و عوامل اقتصادی (سرمایه زارغ، نوع مالکیت و از این دست) که همگی بر پذیرش بیمه مؤثر بوده‌اند. افزون بر این، تأثیر بیمه بر کاهش ریسک، بهبود عملکرد و افزایش اطمینان، از جمله نتایج عوامل میزان موافقت بیمه در پیشبرد هدفهای تولیدی بوده و نتائمش آگاهی از مهمترین دلایلهای نپذیرفتن یا خودداری کردن زارعان از بیمه محصولات کشاورزی است (۵).

زیسانی و همکاران (۱۳۸۴) به مطالعه پذیرش بیمه محصولات کشاورزی و

ساز‌های تعیین‌کننده آن پرداخته و برای تعیین ساز‌های اثرگذار بر رفتار پذیرش بیمه محصولات کشاورزی نیز، از نظریه‌های نشر و گسترش، ساختار مزرعه، و چندبعدی بهره گرفته‌اند. با توجه به یافته‌های این پژوهش، ساز‌های مهم اثرگذار بر پذیرش عبارت است از: آگاهی کشاورز از بیمه، دریافت وام، ریسک‌پذیری، فاصله تا کارگران، تعهد فرد نسبت به بانک کشاورزی و اندازه واحد تولیدی. در نهایت، با توجه به یافته‌ها، توصیه‌های نیز از سوی پژوهشگران، برای اصلاح نظام بیمه محصولات کشاورزی و گسترش هر چه بیشتر آن ارائه شده است (۶).

هدفهای پژوهش

- بررسی عوامل اقتصادی-اجتماعی مؤثر بر پذیرش یا نپذیرفتن بیمه
- چگونگی نگرش و شیوه تفکر کشاورزان نسبت به بیمه محصول انگور

روشها و ابزارهای پژوهش

داده‌های به دست‌آمده از این تحقیق، از راه تکمیل پرسشنامه و مصاحبه حضوری در میان روستائیان شهرستان قوچان، به صورت تصادفی از ۳۰ کشاورز رزجمع‌آوری شده است که از این میان، ۱۰ کشاورز محصول خورد را بیمه کرده و ۲۰ کشاورز، محصول خورد را بیمه نکرده بودند. در این بررسی که متغیر وابسته، نگرش کشاورزان نسبت به بیمه محصول انگور در نظر گرفته شده است، به کشاورزانی که محصول خود را بیمه کرده بودند، یک و به کشاورزانی که بیمه نکرده بودند، کد صفر، اختصاص یافته است. متغیرهای مستقل نیز، دربرگیرنده عوامل اقتصادی و عوامل نهایی است که در زیر به بررسی آنها پرداخته می‌شود:

• عوامل اقتصادی دیرپوارنده: سطح زیر کشت، درآمد برگرفته از کار کشاورزی، نوع مالکیت زمین، منبع اصلی درآمدی و ناشی فنی - زراعی است.

• عوامل نهایی - اجتماعی دیرپوارنده: سن، میزان تحصیلات، تعداد افراد خانوار و خدمات ترویجی است.

وسله رگرسونیهای لاجیت و پروبیت سانماندهی شون، یا وجود این، سمل پروبیت، در میان دانشمنان اجتماعی کاربرد بیشتر داره. فرمولهای لاجیتک در ریاضیات و بویژه آمار استفاده می‌شود. لاجیت شماره 0 بین صفر و یک به وسیله فرمول زیر تعریف شده است:

$$\text{logit}(p) = \log\left(\frac{p}{1-p}\right) = \log(p) - \log(1-p).$$

مخچین اگر p یک احتمال باشد، پس $1-p$ شانس مشابیه شانهی داره و لاجیت احتمال، لگاریتم شانس و احتمال است. به همین شیوه و به طور مشابه تقاروت بین لاجیت دو احتمال لگاریتم نسبت احتمال وقوع آن دو است.

نتایج و بحث

با توجه به اطلاعات به دست آمده، کشاورزان عواملی همچون، جلوگیری از خسارت احتمالی و اطمینان خاطر که بیهه برای آنها به وجود می‌آورده راه، از دلایلهای اصلی برای گرایش یا تمایل به بیهه کردن محصول برشمردند. بالا کناروزانی که محصول خود را بیهه نگرداند، دلایلهای آن را عواملی همچون، بالا بودن حقیبیه، پایین بودن غرامت پرداختی و رعایت نکردن تبعها از سوی بیهه‌گر دانسته‌اند. لازم به یادآوری است که عوامل طبیعی همچون: سبل، تگرگ و سرمازدگی از عوامل مؤثر بر کاهش تولید محصول انگور و در نتیجه، کاهش درآمد کشاورزان در منطقه مورد بررسی است.

نتایج پرواز مدل

به منظور بررسی اثر عوامل مختلف بر اجرای بیهه محصولات، الگوی زیر

به عنوان مناسبترین الگو ارائه شده است:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 \text{age} + \beta_2 \text{edu} + \beta_3 \text{income} + \beta_4 \text{Sor} + \beta_5 X_1 + \beta_6 S + \beta_7 X_2$$

که متغیرهای توضیحی موجود در آن، به شرح نگاشته‌های جدول شماره ۱ است.

جدول شماره ۱: تعریف متغیرهای توضیحی در الگو

نام متغیر	تعریف
Age	سن پاسخ‌دهندگان
Edu	میزان تحصیلات پاسخ‌دهندگان
Income	کل درآمد سالانه پاسخ‌دهندگان (تومان)
Sor	نوع منبع درآمدی پاسخ‌دهندگان
X_1	داشتن قفسی - زراعی کافی برای کشت محصولات
S	سطح زیر کشت محصول انگور
X_2	استفاده از خدمات ترویجی اداره جهاد کشاورزی

معل پیشگفته، با روش حداقل مربعات، برآورد شده و نتایج برگرفته از آن، در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول شماره ۲: نتایج برآورد مدل لاجیت با استفاده از روش حداکثر درستدانی

متغیر	ضریب‌های برآورد شده	آماره t	کوشش پذیری
ضریب ثابت	-۳/۶۲	-۱/۵۵	-۰/۷۰
سن	۰/۰۱۸	^{ns} ۰/۴۸	۰/۱۵۴
میزان تحصیلات	۷/۵۵	^{**} ۳/۸۰	۱/۱۲۹
سطح درآمد	۰/۰۰۰۰۰۰۰۸۸	^{***} ۱/۷۸۸	۰/۰۸۶
سطح زیر کشت	۰/۸۶۷-	^{***} -۱/۶۵	-۰/۱۸
خدمات ترویج	۱/۱۸	^{***} ۱/۵۳	۰/۱۰۲
داشتن قفسی - زراعی کافی برای کشت محصولات	۱/۵۹	^{**} ۱/۸۰	۰/۳۲۷
نوع منبع درآمدی	-۰/۲۲	^{ns} ۳۹/۰-	-۰/۸۱

برگرفته از پایتخت‌های پژوهش

جدول شماره ۳: نتایج برآورد با استفاده از مدل لاجیت

Likelihood Ratio Test (L.R)	^{**} ۷/۵۴
Maddala R ²	۰/۱۵۴
McFadden R ²	۰/۴۰
Percentage of right predictions	۷/۸۹
*** معنی‌دار در سطح ۱ درصد	
** معنی‌دار در سطح ۵ درصد	
* معنی‌دار در سطح ۱۰ درصد	
ns معنی‌دار در سطح ۱۰ درصد	

برگرفته از پایتخت‌های پژوهش

بر اساس نتایج گنجانده شده در جدول شماره ۲، متغیرهای سطح زیر کشت محصول انگور و نوع منبع درآمدی، بر پذیرش بیمه محصولات از سوی باغداران، تأثیر منفی می‌گذارد. از سوی دیگر، میزان تحصیلات، سطح درآمد، دانش فنی - زراعی کافی برای کشت محصولات، استفاده از خدمات ترویجی و سن باغدار، متغیرهای است که بر پذیرش بیمه محصولات از سوی باغداران، تأثیر مثبت می‌گذارد. با افزایش سن باغدار، میزان ریسک‌پذیری آنها کاهش می‌یابد و در نتیجه، گرایش بیشتری به پذیرش خدمات صندوق بیمه پیدا می‌کنند.

سطح درآمدی افراد نیز، تأثیر مثبتی بر پذیرش خدمات بیمه دارد. به دیگر سخن، افراد با سطح درآمد بالاتر، گرایش بیشتری به استفاده از این خدمات حمایتی دارند. افراد با سطح درآمد بالاتر، امکان بیشتری نیز، برای پرداخت هزینه بالاتر دارند. از همین رو، گرایش بیشتری به اجرای بیمه دارد. نوع منبع درآمدی نیز، تأثیر منفی بر پذیرش بیمه محصولات دارد. با توجه به گزینه‌ها و سطوح ارائه شده، اگر تنها منبع درآمدی افراد، کشاورزی و دامداری باشد، نسبت به حالتی که افراد از منابع درآمدی دیگری نیز برخوردارند، گرایش بیشتری در آنها برای پذیرش بیمه محصولات وجود دارد. به دیگر سخن، از آنجا که گروه نخست، تنها منبع درآمدی خود را کشاورزی می‌دانند، بنابراین ریسک‌پذیرترند و برای اینکه با ریسک درآمدی کمتری روبه‌رو باشند، از این رو، گرایش بیشتری به استفاده از خدمات بیمه محصولات کشاورزی دارند.

یافته‌ها نشان می‌دهد، استفاده از خدمات ترویجی ارائه‌دهنده کشاورزی، موجب افزایش گرایش افراد برای انجام بیمه محصولات شده است و به تقریب، بر پایه گفته‌های تمام افرادی که اقدام به اجرای بیمه کرده‌اند، با این روش از راه کارشناسان ترویجی جهاد کشاورزی آشنا شده‌اند. تحصیلات نیز، رابطه‌ای مستقیم با تصمیم کشاورزان به بیمه محصولات دارد. افراد دارای تحصیلات بالاتر، نسبت به کسانی که سطح پایینی از تحصیلات دارند، بیشتر اقدام به اجرای این سیاست حمایتی کرده‌اند.

از جمله عوامل دیگر که رابطه مستقیم با انجام بیمه محصولات داشته، تأثیر دانش فنی - زراعی کافی برای کشت محصولات است. با توجه به اینکه محصولات حاصله انگور، نیاز به دانش فنی زراعی لازم و تشخیص شرایط و عواملی دارد که باعث پایین آمدن امنیت سرمایه تولید می‌شود، از همین رو، تولیدکنندگان آن، گرایش بیشتری برای بیمه کردن محصولات خود دارند.

از جمله دیگر عوامل مؤثری که تأثیر منفی بر انجام بیمه محصولات کشاورزی دارد، سطح زیر کشت محصول انگور است. به گفته باغداران بزرگ مقیاس، تجربه‌های ارائه شده بسیار پایین است و در برابر آن خسارت پرداختی نیز، کمتر از حد مورد نیاز است؛ از همین رو، این دسته از باغداران گرایش کمتری به بیمه کردن محصولات خود دارد. همچنین، این باغداران به طور معمول، چندین نوع محصول را در باغ خود پرورش می‌دهند که موجب کاهش ریسک تولیدی آنها می‌شود.

بر اساس گفته‌های ارائه شده در جدول شماره ۲، با افزایش یک درصدی در میزان تحصیلات، بیش از یک درصد نیز، احتمال پذیرش بیمه افزایش می‌یابد. دیگر متغیرهای ارائه شده، کشت باغچه است. با توجه به اینکه R^2 در مدل لاجیت کادرب است، بنابراین از R^2 Maddala R. استفاده شده است که به ترتیب برابر با ۰/۲۴ و ۰/۶۰ به دست آمده است. درصد درستی نیز، به میزان ۸۹ درصد است که نشان‌دهنده توان بالای مدل برآورد شده در پیش‌بینی متغیر وابسته است. آماره به دست آمده برای آزمون نسبت راستمنی برابر ۷۷/۵۳ است که در سطح یک درصد معنیار است. مقدار این آماره نشان می‌دهد، متغیرهای موجود در الگو، تغییر در متغیر وابسته را در سطح بالایی توضیح می‌دهند و همچنین، فرضیه صفر بودن فرضیه‌های رگرسیون نیز، رد می‌شود.

اثر نهایی متغیرهای توضیحی داده‌های جدول شماره ۲ اثر نهایی متغیرهای توضیحی ارائه شده در الگو را

هرچه بیشتر در مناطق روستایی برگزار شود تا به افزایش سطح دانش و تحمولات روستاییان بینجامد.

- با توجه به نتایج به دست آمده که نقش بالای ترویج و مروجان را در پذیرش بیمه محصولات از سوی کشاورزان نمایان می‌سازد، پیشنهاد می‌شود که سازمان جهاد کشاورزی و دیگر نهادهای مربوطه برای برگزاری دوره‌های آموزشی - ترویجی تلاش بیشتری کنند.
- کارشناسان بیمه محصولات کشاورزی برای تأثیرگذاری هرچه بیشتر نسبت به پذیرش یا نپذیرفتن بیمه در بین کشاورزان، بهتر است با کشاورزان تماس بیشتری داشته باشند.
- برای بهبود فرهنگ بیمه کردن محصولات در میان کشاورزان، بهتر است از رسانه‌های جمعی همچون رادیو، تلویزیون، مجله‌ها و نشریه‌های آموزشی و مالتی‌آن، برای تبلیغ در بین کشاورزان استفاده شود.
- وضعیت معیشتی و اقتصادی کشاورزان با پرداخت حق بیمه (مانند سطح زیر کشت محصول) تناسب داشته باشد.
- صندوق بیمه کشاورزی، در زمینه عوامل اجتماعی همچون سوسمندها و مصدقهای بیمه محصولات، اطلاع‌رسانی مناسب انجام دهد.

نشان می‌دهد. اثر نهایی برای متغیر درآمد، نمایانگر این است که یک واحد افزایش در درآمد، منجر به ۰/۰۰۰۰۰۰۱۳ واحد افزایش در احتمال استفاده از بیمه محصولات می‌شود. همچنین، یک واحد افزایش در سن پاسخگویان، به ۰/۰۰۲۸ واحد افزایش در احتمال بیمه کردن محصولات می‌انجامد. احتمال بیمه کردن محصولات برای اشخاصی که زیر پوشش خدمات ترویجی هستند، ۰/۱۸۴ واحد، بیشتر از افرادی است که از خدمات ترویجی استفاده نمی‌کنند. با عبارتی که دانش فنی - زراعی بیشتری نسبت به دیگر پاسخگویان دارند، ۰/۲۵۰ واحد احتمال بیشتری دارد که بیمه محصولات را بپذیرند. با افزایش یک درصدی در سطح زیر کشت محصول انگور، احتمال بیمه کردن محصولات نیز، ۰/۱۳۵ واحد کاهش می‌یابد.

جدول شماره ۲: اثر نهایی متغیرهای ترویجی

اثر نهایی	نام متغیر
۰/۰۰۰۲۸	سن
۰/۴۰	میزان تحصیلات
۰/۰۰۰۰۰۰۱۳	سطح درآمد
-۱/۲۵	سطح زیر کشت محصول انگور
۰/۱۸۴	خدمات ترویجی
۰/۲۵۰	دانش فنی - زراعی
-۰/۴۹	نوع منبع درآمدی

برگرفته از پایگاه داده پژوهش

جمع‌بندی و پیشنهادها

- با توجه به اینکه افزایش سطح تحصیلات، تأثیر مثبتی بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی داشته است، از همین‌رو، پیشنهاد می‌شود که دوره‌های آموزشی،

منابع

۱. کیهان، م. و سی. زاری. (۱۳۸۱). بررسی عوامل مؤثر بر تمایل به تکلیف به بازرسی بیمه بردی شهرستان تفتک، فصلنامه کشاورزی و دامپروری، ۱۳، صفحات ۲۹-۳۱.

۲. کیهان، م. و سی. زاری. (۱۳۸۱). بررسی عوامل مؤثر بر تمایل به تکلیف به بازرسی بیمه بردی شهرستان تفتک، فصلنامه کشاورزی و دامپروری، ۱۳، صفحات ۲۹-۳۱.

۳. مینایی، مرتضی. (۱۳۸۱). و. ک. اصلاحات، ۱۴، صفحات ۳۴-۳۲.

۴. جلیلی، علی. (۱۳۸۱). و. ک. اصلاحات، ۱۴، صفحات ۳۴-۳۲.

۵. کیهان، م. و سی. زاری. (۱۳۸۱). بررسی عوامل مؤثر بر تمایل به تکلیف به بازرسی بیمه بردی شهرستان تفتک، فصلنامه کشاورزی و دامپروری، ۱۳، صفحات ۲۹-۳۱.

۶. کیهان، م. و سی. زاری. (۱۳۸۱). بررسی عوامل مؤثر بر تمایل به تکلیف به بازرسی بیمه بردی شهرستان تفتک، فصلنامه کشاورزی و دامپروری، ۱۳، صفحات ۲۹-۳۱.

۷. Smith, V & Banquet, A.E. (1996). "The demand for multiple peril crop insurance:balance from Montana wheat farms", *American Journal of Agriculture Economics*, 78:189-201

8. William J.R.Carriker,G.L.Barthany, G.A.and Harper, G.K. (1993),"Crop insurance and disaster assistance designs for wheat and grain sorghum", *Journal of Agriculture Economics*, 30 (93):315-331.

Study of Farmers' Attitude towards Grape Insurance
Case Study: City of Qouchan

Dr. M. R. Kohansal * & A. Rahnamag**

Abstract

The present study has been conducted with an aim to identify socio-economic factors effective in the process of accepting insurance in the city of Qouchan. The sample size included a random selection of 30 and the data collected through completed questionnaires. The obtained data were then analyzed and estimated on the basis of the Logit model. The results show that variables such as level and type of grapes, land under cultivation and, source of income would leave negative effects on farmers in accepting insurance of grape products. On the other hand, degree of education, income level, and required technical-agricultural knowledge for cultivation of agricultural products, usage of extension services, and age are among variables which are positively effective in accepting insurance. Other factors have no significant impact on the acceptance or denial of insurance among farmers.

Keywords:

Socio-economic Factors, City of Qouchan, Agriculture Insurance, Grape, Acceptance of Insurance, the Logit Model.

*Associate Professor, Agricultural Economics, Ferdowsi University of Mashhad
Email: kohansal169@yahoo.com
**MIS student, Agricultural Economics